

İŞSİZLİK ORANLARINDA YATAY SEYİR

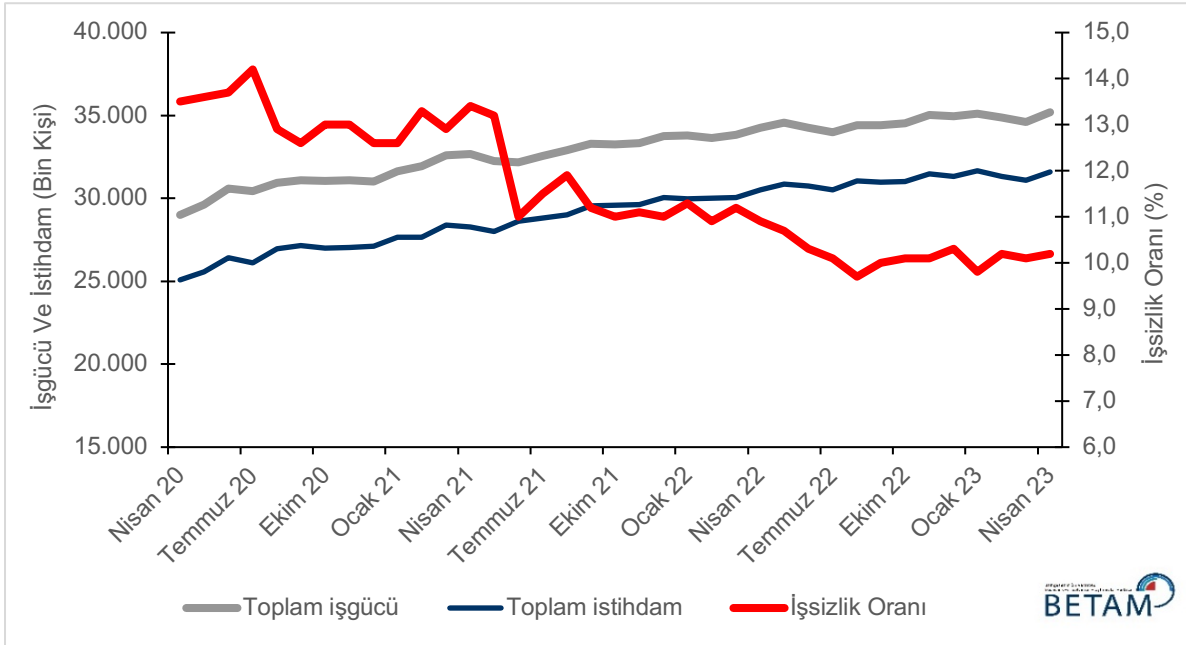
Seyfettin Gürsel*, Hamza Mutluay**, Uğurcan Acar***

Yönetici Özeti

İstihdamda 521 binlik artış ile işsiz sayısında 74 binlik artış işgücünü 594 bin artırmış, genel işsizlik oranı Mart'tan Nisan'a 0,1 puan artarak yüzde 10,2 olmuştur. TÜİK açıklamasına göre önceki iki aydan farklı olarak depremden etkilenen tüm bölgelerde anket yapılabilmiş, geriye dönük olarak hesaplamalar yapılarak istatistiksel tablolarda revizyonlar yapılmıştır.

Mevsim etkilerinden arındırılmış kadın işsizlik oranı Mart'tan Nisan'a istihdamda görülen 361 binlik artış ve işsiz sayısında görülen 86 binlik artışın sonucu 0,2 puanlık yükselişle yüzde 14,3'e yükselmiştir. Erkek işsizlik oranı ise Mart'ta istihdamda 159 binlik yükseliş ve işsizlikte görülen 12 binlik düşüşün sonucunda 0,1 yüzde puanlık azalışla yüzde 8,1'e gerilemiştir. Kadın işgücü seviyesi 448 bin artarken erkek işgücü seviyesi 148 bin artmıştır. Bu gelişmeler sonucunda işsizlik oranlarındaki toplumsal cinsiyet farkı Nisan ayında da artarak 5,9 puandan 6,2 puana yükselmiştir.

Şekil 1 : Mevsim etkilerinden arındırılmış işgücü, istihdam ve işsizlik oranı

Kaynak: TÜİK, Betam

* Prof. Dr. Seyfettin Gürsel, Betam, Direktör, seyfettin.gursel@bau.edu.tr

**Hamza Mutluay, Betam, Araştırma Görevlisi, hamza.mutluay@bau.edu.tr

***Uğurcan Acar, Betam, Araştırma Görevlisi, ugurcan.acar@bau.edu.tr

İstihdamda yüksek, işsizlik oranında 0,1 yüzde puanlık sınırlı artış

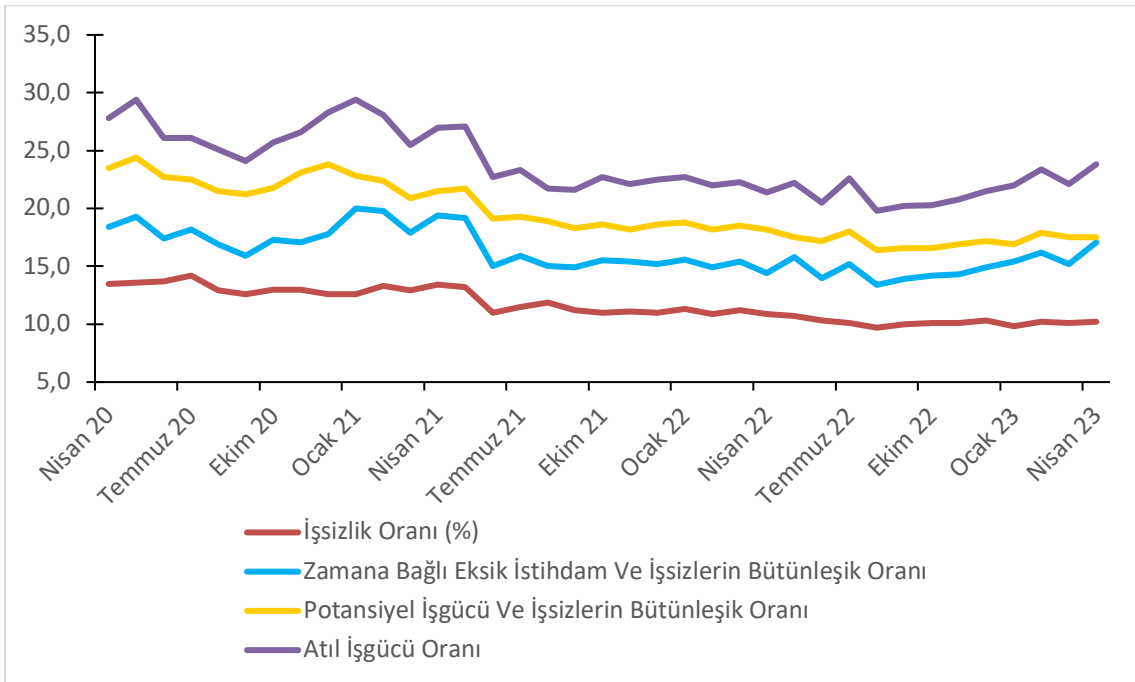
Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre istihdam edilenlerin sayısı Mart'tan Nisan'a 521 binlik artışla 31 milyon 610 bine yükselmiştir. Önceki iki ayda yaşanan 352 binlik ve 224 binlik istihdam kayıpları böylelikle büyük oranda telafi edilmiştir. Nisan ayında işsiz sayısı ise 74 bin artarak 3 milyon 585 bine yükselmiştir. 594 bin artan işgücü 35 milyon 195 bin seviyesindedir (Şekil 1, Tablo 1). Bu gelişmeler sonucunda işsizlik oranı Mart'tan Nisan'a 0,1 puan artarak yüzde 10,2 olmuştur.

Alternatif işsizlik oranlarındaki gelişmeler

TÜİK tarafından açıklanan üç alternatif işsizlik oranının nasıl hesaplandığı Kutu 1'de açıklanmaktadır. Alternatif işsizlik oranları, "zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı" "işsiz ve potansiyel işgücünün bütünleşik oranı" olarak adlandırılmakta ve üçüncü oran, "atıl işgücü oranı" bu iki bütünleşik oranın bileşimi olarak hesaplanmaktadır.

Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre "Genel işsizlik oranı" Nisan ayında yüzde 10,2 olarak gerçekleşirken potansiyel işgücünü de hesaba katan işsizlik oranı, potansiyel işgücündeki 36 binlik sınırlı artış sonucu değişmeyerek yüzde 17,5 olarak gerçekleşmiştir. Zamana bağlı eksik istihdamı hesaba katan işsizlik oranı ise 1,9 yüzde puanlık artışla yüzde 17,1'e yükselmiştir. Son iki alternatif işsizlik oranının bileşiminden oluşan işsizlik oranı ise 1,7 yüzde puanlık artışla yüzde 23,8 seviyesine yükselmiştir (Şekil 2, Tablo 2).

Şekil 2 : Manşet işsizlik oranı ve Alternatif İşsizlik Oranları (%)

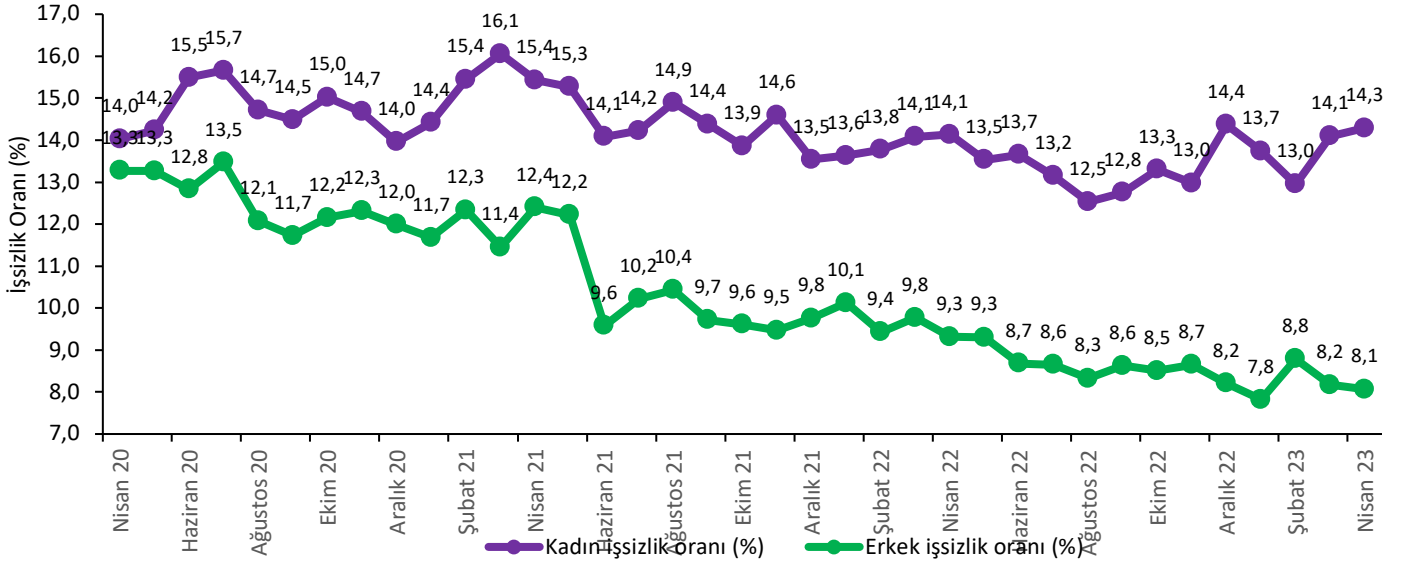

Kaynak: TÜİK, Betam

Kadın ve erkek istihdamlarında artış

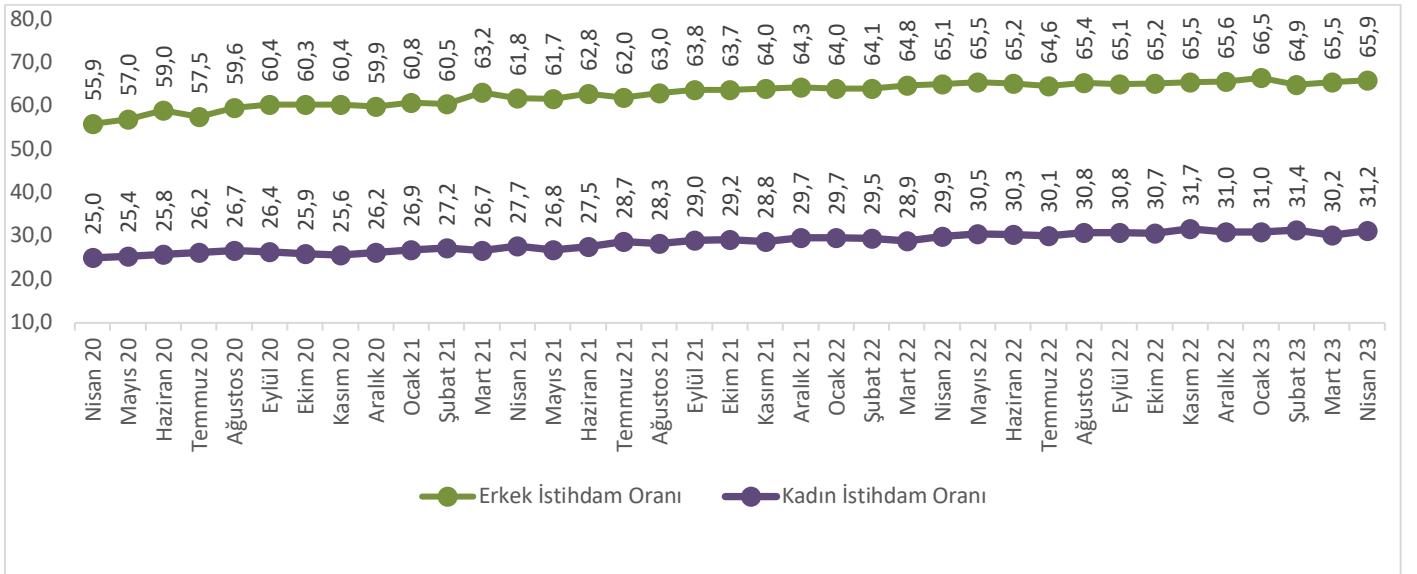
Şekil 3'te mevsim etkilerinden arındırılmış kadın ve erkek işsizlik oranları verilmektedir. Mart'tan Nisan'a kadınlarda istihdam seviyesi 361 bin artarken, işsiz sayısı 86 bin artmış, neticede işgücü 448 bin artmıştır. Kadın işsizlik oranı da Mart'tan Nisan'a 0,2 yüzde puanlık artışla yüzde 14,3 seviyesine yükselmiştir. Mart'ta kadın istihdamı 415 bin azalmış kadın işsizlik oranı da yüzde 13,0'ten 14,1'e yükselmişti. Nisan'da erkek istihdamı ise 159 bin artarken işsiz sayısı 12 bin azalmış ve erkek işsizlik oranı yüzde 8,1 olarak gerçekleşmiştir. Erkek istihdamında Şubat'ta 490 binlik azalma olmuş işsizlik oranı da 1,0 yüzde puanlık artışla yüzde 8,8 olmuştur.

Şekil 3 : Mevsim etkilerinden arındırılmış kadın ve erkek işsizlik oranları (%)

Kadın istihdam oranı, istihdamdaki 361 binlik artış sonucu 1,0 yüzde puanlık artışla yüzde 31,2'ye yükselirken, erkek istihdam oranı ise yüzde 65,9 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 4: Mevsim etkilerinden arındırılmış kadın ve erkek istihdam oranları (%)

Kaynak: TÜİK, Betam

Tablo 1: Mevsim etkilerinden arındırılmış işgücü göstergeleri (bin kişi) *

	İşgücü	İstihdam	İşsizlik	İşsizlik Oranı	Aylık Değişimler		
					İşgücü	İstihdam	İşsizlik
Nisan 20	29,003	25,085	3,918	13.5			
Mayıs 20	29,608	25,591	4,017	13.6	605	506	99
Haziran 20	30,585	26,406	4,180	13.7	977	815	163
Temmuz 20	30,442	26,126	4,316	14.2	-143	-280	136
Ağustos 20	30,957	26,958	4,000	12.9	515	832	-316
Eylül 20	31,091	27,174	3,917	12.6	134	216	-83
Ekim 20	31,051	27,001	4,051	13.0	-40	-173	134
Kasım 20	31,075	27,022	4,053	13.0	24	21	2
Aralık 20	31,022	27,110	3,911	12.6	-53	88	-142
Ocak 21	31,615	27,647	3,968	12.6	593	537	57
Şubat 21	31,933	27,674	4,258	13.3	318	27	290
Mart 21	32,595	28,394	4,201	12.9	662	720	-57
Nisan 21	32,657	28,290	4,368	13.4	62	-104	167
Mayıs 21	32,270	28,016	4,253	13.2	-387	-274	-115
Haziran 21	32,170	28,624	3,546	11.0	-100	608	-707
Temmuz 21	32,578	28,816	3,762	11.5	408	192	216
Ağustos 21	32,911	28,998	3,912	11.9	333	182	150
Eylül 21	33,313	29,566	3,747	11.2	402	568	-165
Ekim 21	33,270	29,607	3,663	11.0	-43	41	-84
Kasım 21	33,323	29,609	3,715	11.1	53	2	52
Aralık 21	33,749	30,034	3,715	11.0	426	425	0
Ocak 22	33,789	29,977	3,811	11.3	40	-57	96
Şubat 22	33,651	29,996	3,656	10.9	-138	19	-155
Mart 22	33,832	30,055	3,777	11.2	181	59	121
Nisan 22	34,248	30,511	3,738	10.9	416	456	-39
Mayıs 22	34,584	30,881	3,703	10.7	336	370	-35
Haziran 22	34,271	30,728	3,544	10.3	-313	-153	-159
Temmuz 22	33,970	30,522	3,448	10.1	-301	-206	-96
Ağustos 22	34,404	31,055	3,349	9.7	434	533	-99
Eylül 22	34,431	30,984	3,448	10.0	27	-71	99
Ekim 22	34,525	31,031	3,494	10.1	94	47	46
Kasım 22	35,032	31,484	3,548	10.1	507	453	54
Aralık 22	34,942	31,341	3,601	10.3	-90	-143	53
Ocak 23	35,111	31,665	3,446	9.8	169	324	-155
Şubat 23	34,872	31,313	3,560	10.2	-239	-352	114
Mart 23	34,601	31,089	3,511	10.1	-271	-224	-49
Nisan 23	35,195	31,610	3,585	10.2	594	521	74

Kaynak: TÜİK, Betam

Tablo 2 : İşsizlik Ve Alternatif İşsizlik Oranları (%) Ve Seviyeleri (Bin) *

	İşsizlik Oranı (%)	İşsiz Sayısı (Bin)	Zamana Bağlı Eksik İstihdam Ve İşsizlerin Bütünleşik Oranı (%)	Zamana Bağlı Eksik İstihdam Seviyesi (bin)	Potansiyel İşgücü Ve İşsizlerin Bütünleşik Oranı (%)	Potansiyel İşgücü (bin)	Atıl İşgücü Oranı (%)	Toplam
Ekim 19	13.5	4370	14.4	298	17.9	1744	18.8	6412
Kasım 19	13.3	4324	14.3	335	17.4	1628	18.4	6286
Aralık 19	13.4	4352	14.5	368	17.6	1672	18.7	6392
Ocak 20	13.0	4158	15.6	823	19.0	2357	21.4	7338
Şubat 20	12.6	4025	14.9	736	18.5	2314	20.6	7075
Mart 20	13.0	3935	16.0	912	20.4	2820	23.2	7667
Nisan 20	13.5	3918	18.4	1419	23.5	3788	27.8	9124
Mayıs 20	13.6	4017	19.3	1697	24.4	4243	29.4	9957
Haziran 20	13.7	4180	17.4	1142	22.7	3574	26.1	8896
Temmuz 20	14.2	4316	18.2	1224	22.5	3269	26.1	8809
Ağustos 20	12.9	4000	16.9	1232	21.5	3383	25.1	8615
Eylül 20	12.6	3917	15.9	1026	21.2	3394	24.1	8337
Ekim 20	13.0	4051	17.3	1321	21.8	3476	25.7	8848
Kasım 20	13.0	4053	17.1	1261	23.1	4064	26.6	9378
Aralık 20	12.6	3911	17.8	1611	23.8	4557	28.3	10079
Ocak 21	12.6	3968	20.0	2355	22.8	4197	29.4	10520
Şubat 21	13.3	4258	19.8	2065	22.4	3731	28.1	10053
Mart 21	12.9	4201	17.9	1634	20.9	3301	25.5	9136
Nisan 21	13.4	4368	19.4	1967	21.5	3380	27.0	9715
Mayıs 21	13.2	4253	19.2	1943	21.7	3512	27.1	9707
Haziran 21	11.0	3546	15.0	1280	19.1	3212	22.7	8037
Temmuz 21	11.5	3762	15.9	1418	19.3	3130	23.3	8309
Ağustos 21	11.9	3912	15.0	1025	18.9	2846	21.7	7783
Eylül 21	11.2	3747	14.9	1217	18.3	2875	21.6	7839
Ekim 21	11.0	3663	15.5	1494	18.6	3102	22.7	8259
Kasım 21	11.1	3715	15.4	1417	18.2	2873	22.1	8004
Aralık 21	11.0	3715	15.2	1415	18.6	3148	22.5	8278
Ocak 22	11.3	3811	15.6	1460	18.8	3130	22.7	8401
Şubat 22	10.9	3656	14.9	1358	18.2	3018	22.0	8032
Mart 22	11.2	3777	15.4	1433	18.5	3045	22.3	8255
Nisan 22	10.9	3738	14.4	1194	18.2	3050	21.4	7982
Mayıs 22	10.7	3703	15.8	1761	17.5	2848	22.2	8312
Haziran 22	10.3	3544	14.0	1254	17.2	2839	20.5	7637
Temmuz 22	10.1	3448	15.2	1715	18.0	3252	22.6	8415
Ağustos 22	9.7	3349	13.4	1261	16.4	2743	19.8	7353
Eylül 22	10.0	3448	13.9	1338	16.6	2719	20.2	7505
Ekim 22	10.1	3494	14.2	1409	16.6	2682	20.3	7585
Kasım 22	10.1	3548	14.3	1462	16.9	2855	20.8	7864
Aralık 22	10.3	3601	14.9	1605	17.2	2909	21.5	8116
Ocak 23	9.8	3446	15.4	1961	16.9	2994	22.0	8401
Şubat 23	10.2	3560	16.2	2089	17.9	3267	23.4	8916
Mart 23	10.1	3511	15.2	1748	17.5	3084	22.1	8343
Nisan 23	10.2	3585	17.1	2433	17.5	3120	23.8	9138

Kaynak: TÜİK, Betam

Tablo 3: Mevsim etkilerinden arındırılmış kadın ve erkek genel işgücü göstergeleri (bin)

	Toplam İşgücü, Kadın	Toplam İstihdam, Kadın	Toplam İşsiz, Kadın	Toplam İşgücü, Erkek	Toplam İstihdam, Erkek	Toplam İşsiz, Erkek	Kadın İşgücü / 15+	Kadın İstihdam / 15+	Erkek İşgücü / 15+	Erkek İstihdam / 15+
Nisan 20	9,149	7,866	1,283	19,854	17,219	2,635	29.0	25.0	64.4	55.9
Mayıs 20	9,333	8,005	1,328	20,275	17,586	2,689	29.6	25.4	65.7	57.0
Haziran 20	9,646	8,152	1,494	20,939	18,254	2,686	30.5	25.8	67.7	59.0
Temmuz 20	9,842	8,301	1,541	20,600	17,824	2,775	31.1	26.2	66.5	57.5
Ağustos 20	9,910	8,452	1,458	21,047	18,506	2,542	31.3	26.7	67.8	59.6
Eylül 20	9,806	8,386	1,420	21,285	18,788	2,496	30.9	26.4	68.4	60.4
Ekim 20	9,682	8,229	1,454	21,369	18,772	2,597	30.5	25.9	68.6	60.3
Kasım 20	9,563	8,160	1,403	21,512	18,862	2,649	30.0	25.6	68.9	60.4
Aralık 20	9,723	8,366	1,357	21,299	18,745	2,554	30.5	26.2	68.1	59.9
Ocak 21	10,050	8,600	1,449	21,565	19,047	2,519	31.5	26.9	68.9	60.8
Şubat 21	10,294	8,704	1,590	21,638	18,970	2,668	32.2	27.2	69.0	60.5
Mart 21	10,189	8,553	1,636	22,406	19,841	2,565	31.8	26.7	71.4	63.2
Nisan 21	10,499	8,879	1,620	22,158	19,411	2,748	32.8	27.7	70.5	61.8
Mayıs 21	10,144	8,595	1,549	22,126	19,421	2,704	31.6	26.8	70.3	61.7
Haziran 21	10,277	8,830	1,447	21,893	19,795	2,098	32.0	27.5	69.5	62.8
Temmuz 21	10,782	9,248	1,534	21,796	19,568	2,228	33.5	28.7	69.1	62.0
Ağustos 21	10,703	9,109	1,594	22,207	19,889	2,318	33.2	28.3	70.3	63.0
Eylül 21	10,943	9,370	1,573	22,370	20,196	2,174	33.9	29.0	70.7	63.8
Ekim 21	10,960	9,440	1,519	22,311	20,167	2,144	33.9	29.2	70.4	63.7
Kasım 21	10,913	9,320	1,592	22,411	20,288	2,122	33.7	28.8	70.7	64.0
Aralık 21	11,123	9,617	1,506	22,626	20,418	2,208	34.3	29.7	71.3	64.3
Ocak 22	11,167	9,645	1,522	22,622	20,332	2,289	34.4	29.7	71.2	64.0
Şubat 22	11,121	9,589	1,532	22,530	20,406	2,124	34.2	29.5	70.8	64.1
Mart 22	10,937	9,397	1,540	22,895	20,658	2,237	33.6	28.9	71.8	64.8
Nisan 22	11,357	9,751	1,605	22,892	20,759	2,133	34.9	29.9	71.7	65.1
Mayıs 22	11,514	9,957	1,558	23,070	20,925	2,145	35.3	30.5	72.2	65.5
Haziran 22	11,449	9,887	1,563	22,822	20,841	1,981	35.1	30.3	71.4	65.2
Temmuz 22	11,330	9,840	1,490	22,640	20,682	1,958	34.7	30.1	70.7	64.6
Ağustos 22	11,533	10,089	1,445	22,870	20,967	1,904	35.2	30.8	71.3	65.4
Eylül 22	11,551	10,077	1,473	22,881	20,906	1,974	35.3	30.8	71.3	65.1
Ekim 22	11,629	10,082	1,547	22,896	20,949	1,947	35.5	30.7	71.2	65.2
Kasım 22	11,955	10,404	1,551	23,077	21,081	1,997	36.4	31.7	71.7	65.5
Aralık 22	11,900	10,191	1,710	23,042	21,150	1,892	36.2	31.0	71.5	65.6
Ocak 23	11,845	10,218	1,627	23,267	21,447	1,820	36.0	31.0	72.1	66.5
Şubat 23	11,896	10,355	1,541	22,976	20,957	2,019	36.1	31.4	71.2	64.9
Mart 23	11,570	9,940	1,631	23,030	21,150	1,881	35.1	30.2	71.3	65.5
Nisan 23	12,018	10,301	1,717	23,178	21,309	1,869	36.4	31.2	71.7	65.9

Kaynak: TÜİK, Betam

Kutu 1: Alternatif İşsizlik Oranları İle İlgili Tanımlar¹

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde fiili olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu takdirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Potansiyel işgücü: Referans haftasında ne istihdamda ne de işsiz olan çalışma çağındaki kişilerden; iş arayan fakat kısa süre içerisinde işbaşı yapabilecek durumda olmayanlarla, iş aramadığı halde çalışma isteği olan ve kısa süre içerisinde işbaşı yapabilecek durumda olan kişilerdir.

İşsiz: Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde aktif iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm kişiler işsiz nüfusa dahildir.

1) İşsizlik Oranı = $[\text{İşsiz}/\text{İşgücü}] * 100$

2) Zamana bağlı eksik istihdam ile işsizliğin bütünleşik oranı =

$$[(\text{Zamana bağlı eksik istihdamdaki kişiler} + \text{İşsizler}) / \text{İşgücü}] * 100$$

3) İşsiz ve potansiyel işgücünün bütünleşik oranı =

$$[(\text{İşsiz} + \text{Potansiyel İşgücü}) / (\text{İşgücü} + \text{Potansiyel İşgücü})] * 100$$

4) Atıl İşgücü Oranı =

$$[(\text{Zamana Bağlı Eksik İstihdam} + \text{İşsiz} + \text{Potansiyel İşgücü}) / (\text{İşgücü} + \text{Potansiyel İşgücü})] * 100$$

¹ Tanımlar ile ilgili daha detaylı bilgiler şu adresin Metaveri kısmında mevcuttur:

<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Isgucu-Istatistikleri-Ocak-2021-37486&dil=1>